

HAJDUFÖLD

ELŐFIZETÉSI ÁRA:
MELYBEN ÉS VIDÉKEN EGY ÓRA 35000 KORONA
EGYES SZÁM ÁRA 1500 K.

KERESZTYÉN POLITIKAI NAPILAP
FELELŐS SZERKESZTŐ:
VITÉZ KOLOSVÁRY-BORCSA MIHÁLY

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
DEBRECEN, PIAC-UTCA 59. SZÁM
TELEFON 3-48. SZÁM

Szemérmetlen módon viselkednek Rákosi és bolsevik társai a főtárgyaláson

Az elnök csak rendbüntetésekkel tudja megfékezni a szovjet bérenceit -
A kommunista bűnper második napja

Budapest, július 13. Kedden délelőtt nyitotta meg a kommunista-per folytatólagos főtárgyalását Szemkő Rózsó elnök. Rákosi (Rosenfeld) Mátyas szónokol tovább s sületlen „elméleti” fejtegetései mellett az ad némi érdekességet vallomásának, hogy a

szociáldemokrata párt elvtársvezéréit sorra hazugnak, gyávának és árulónak minősíti.

Azt állítja, hogyha mind igazi kommunisták ülnék a szovjetben, nem bukik meg a proletárdiktatura. Azonban olyan hazug egyének verték a mellüket, mint igazi kommunisták, így Peyer Károly is, akik azután letagadták bolsevista múltjukat. Egy-

Rákosi még fel akarja használni a bolsevik szervezeteket

— Kinek a megbízásából jött Magyarországra? Kérdezi az elnök.

— Részben a magam akaratából, részben elvtársaim megbízásából.

— Kikkel lépett érintkezésbe, mikor Magyarországra érkezett.

— Nem kívánok válaszolni. Általában véve kijelentem, hogy minden olyan kérdésre vonatkozóan, ami szervezkedésünk technikai részét érinti, nem kívánok nyilatkozni, mert ezekre a technikai megoldásokra továbbbi idők során még szükségünk lehet.

— Ezért rendreutasítom — csattan fel az elnök haragosan — és ha még egyszer ilyen nyilatkozatokat tesz,

a legzigorubb fegyelmi büntetéssel sújtom.

— Akkor felolvastatom a rendőrségen tett vallomását, — mondja az elnök.

— Azt már visszavontam egyszer veti oda könnyedén Rákosi.

Ezután Kovács Miklós szavazóbíró fejezta Rákosinak a rendőrségen tett vallomását, amelyben rész-

másután megemlékesik a jelenlegi szocialista vezérek, Vanczák, Jászai Samu és a többiek bolsevik szerepléséről, akik azután valamennyien cserbenhagyták kommunista barátait.

Rákosi—Rosenfeldet egyébként többször elragadja a fajtestvéri keserv, mikor a szociáldemokrata-kommunista elvtársak hűtlenségét ecseteli, de egyébként is állandóan oly

pökhendi és szemtelen módon viselkedik,

hogy az elnök kénytelen minduntalan rendreutasítani.

Az elvtársak jellemzése után a ténykérdés tisztázása következik.

letesen bevallotta, hogy Magyarországra való jövetelének

célja a kommunista szervezkedés előkészítése

és a magyarországi állapotok tanulmányozása volt. Rákosi a rendőrségi vallomásában bevallotta a szervezkedés munkálatait, a szervezkedésbe bevont munkatársai nevét, továbbá azt is, hogy lefogatása napján Weinberggerrel az ifju munkások megszervezéséről akart tárgyalni.

Az iratok ismertetése után Rákosi a megszokott mesével áll elő, hogy a rendőrségen megverték. Az elnök azonban az orvosi látellel megcáfolja ezt a hazugságot.

— Mondja meg most nekünk, mi a végcélja a kommunista pártnak.

— A jorradalom. Az államhatalom megsemmisítése.

Többszöri rendreutasítás után végre 12 óra felé Rákosi befejezi vallomását.

Félórás szünet után a harmadrendű vádlott, Gógös Ignác kihallgatására kerül a sor.

Ignác is szemtelenkedik

— Mi volt a célja a szervezkedésüknek?

— A szociáldemokrata párton belül befolyást szerezni és kommunista irányzatba terelni az aruló pártvezetőség irányítása mellett ellanyhult munkásmozgalmat.

— Miféle jövedelmek folytak be a magyarországi szocialista munkások pártjába, amelynek ön pénztárosa?

— Tagdíjak, ezenkívül segélyeket kaptunk, gyűjtővekkal jártunk, röpíratokat árusítottunk, de szervezeti bélyegek is voltak.

— Hányszor kapott maga pénzt Bécsből?

— A zokat a vallomásokat, amelyek

e kérdésre vonatkozólag a rendőrségi jegyzőkönyvekbe belekerültek, kényeser hatása alatt tettem, mert megakartam érni ezt a főtárgyalást — mondja arcátlanul Gógös.

— A látellelből az derül ki, hogy önt összekötötték, de hogy megverték volna, az nem derül ki belőle.

— Szóval ön nem kapott dollárokat Bécsből?

— Erre nem felelek.

— Ne legyen olyan hanyaveti, — mondja az elnök —, komolyan beszéljen itt a bíróság előtt.

— Talán az elnök ur mondja el előttem a védőbeszédet — feleli tipikus zsidó arcátlansággal Gógös

és akkor én nagyon szívesen az elnök ur után fogom mondani.

— Rendreutasítom — hangzik most az elnök erélyes szava.

— Már pedig még sem tudok itt a burzsoázia szája íze szerint beszélni.

Egynapi bűnrel szigorított magánzárkával büntetem meg ezért, — mondja erre az elnök.

Hámán Kata, a bolsi nők vezére . . .

Gógös Ignác kihallgatása után Hámán Kata kihallgatásába fogott

a bíróság, akit a női munkások kommunista megszervezésével bíztak meg. Részletesen kifejti, hogy azért lett kommunista, mert úgy látja, hogy a szociáldemokrata párt nem képviseli a munkásság érdekeit.

A májusi bécsi kongresszusról vall ezután hosszasan.

— Mi volt a céljuk? — kérdezi az elnök.

— A kommunista társadalmi rend megvalósítása — mondja Hámán.

— Maga az ügyesség előtt azt a kijelentést tette, hogy

Kun Béla tevékenységét helyesli.

Fentartja ezt a kijelentését?

— Igen, fentartom, — feleli Hámán.

Az idő előrehaladottságára való tekintettel holnap reggel 9 órára halasztják a főtárgyalást, amikor Weinbergert fogják kihallgatni.

Aláírták a francia--spanyol marokkói egyezményt

Páris, július 13. Briand miniszterelnök és Primo de Rivera miniszterelnök ma délben a külügyminiszteriumban aláírták a francia--spanyol-marokkói egyezményt.

Hivatalosan közlik, hogy Abd-El-Krimet La Reunion szigetére fogják internálni.

Franciaország moratóriumot kapott Angliától

A francia adósságok 60 százalékát elengedték

Páris, július 13. Caillaux francia pénzügyminiszter londoni tárgyalásai eredményre vezettek. A megkötött és aláírt szerződés szerint Franciaország megkapta a kívánt részleges moratóriumot.

Franciaországnak Angliával szem-

ben meglevő és kamatokkal együtt 573 millió fontsterlingre rugó adósságát 60% al csökkenteni a szerződés, úgy hogy a 62 annuitásban fizetendő összeg most már körülbelül 260 millió fontsterlinget tesz ki.

Huszmilliárdos kölcsönt vesz fel a vármegye utépitési célra

A vármegyei törvényhatósági bizottság rendkívüli közgyűlése

(A Hajdúföld tudósítójától.) Kedden délelőtt Hajdú vármegye törvényhatósági bizottsága Pákozdy Sándor alispán elnöklésével rendkívüli közgyűlést tartott, amelyen jórészt csak utépitési és utjavítási kérdések szerepeltek.

Ismeretes, hogy a kereskedelmi miniszter Hajdúmegye részére 500 millió koronás kölcsönt adott utépitési és javítási célokra. Ez az összeg azonban olyan kevés, hogy belőle

allig egy-két törvényhatósági utat lehet rendbehozni,

holott igen sok javítandó útja van a megyének, eltekintve attól, hogy a törvényhatóság már régen tervbevette, hogy több új utat is fog építeni, amihez pedig tekintélyes összegek kellenek.

A keddi közgyűlésen aztán Váczi János bizottsági tag indítványozta, hogy a közgyűlés

huszmilliárd kölcsön felvételére utasítsa az alispánt

utépitési és javítási célokra; továbbá utasítsa a műszaki hivatalt, hogy írja össze azokat az utakat, amelyek föltétlen kijavításra szorulnak s erről a legközelebbi közgyűlésen tegyen jelentést.

Indítványát többek között az is indokolta Váczi János, hogy a 20 milliárdos kölcsön felvételére annál is inkább szükség van, mert az ugynevezett

inségmunkákat is még ebben az évben föltétlenül meg kell kezdeni s ehhez szintén nagy összeg kell.

Az indítványt annak idején az állandó választmány nem tette magáévá, a közgyűlés azonban elfogadta. Ezután még néhány kisebb ügyet tárgyaltak le, melyek után Pákozdy alispán a rendkívüli közgyűlést berekesztette.

Az osztrák kereskedelmi szerződés előnyei

Budapest, július 13. A magyar-osztrák kereskedelmi szerződés már rövidesen életbe lép és a magyar agrár termények Ausztriában megtalálják piacukat, viszont az osztrák ipari cikkek alacsonyabb vámmal jöhetnek be hozzánk. A szerződés előnyeit a gyümölcskivitel terén is éretni fogják a magyar termelők. A Jugoszláviával kötött kereskedelmi szerződést az ősszel fogja mindkét állam parlamentje ratifikálni.

Csodatehén Pusztatasson

Dóri Gyula pusztatassi gazdaságában feltűnt kitűnő tejhozomával egy jelenleg 5 éves, körülbelül 500 kg. súlyú jól fejlődött, sötét pirostarka „Bankó” nevű tehén, mely december 31-én egy 51 kg. súlyú bikaborjút ellett, melynek elválasztása után, 36 nap alatt

1050 liter tejet adott,

ami napi 29 liter átlag tejhozomnak felel meg. A tej átlagos zsírtartalma 3,6 százalékos.

A tehén tejelése még mindig fokozódik, úgy, hogy utóbbi időben az — napi 36 literre emelkedett.

Előjárósági ülés az Ipartestületben

(A Hajdúföld tudósítójától.) Szokásos havi rendes előjárósági ülést tartotta meg a múlt nap az Ipartestület, mely ülésen a kamarai jegyzői tanfolyamon résztvevő ipartestületi jegyzők is résztvettek azért, hogy az előjárósági ülést meghallgassák és megismerjék a tárgyalás menetét. Megjelent az ülésen

Sesztina Jenő

kamarai elnök és dr. Radó Rezső főtitkár is.

A Nemzeti Hírszolgálat elmondása után Varjassy elnök nyitotta meg az ülést, üdvözölte a hatóság, a Kamara képviselőit és a vidékről egybeipartestületi jegyzőket, valamint a nagy számban megjelent tagokat. Majd felolvasták a múlt havi ülésről felvett jegyzőkönyvet, melyet elfogadtak és hitelesítették.

Több kisebb ügyben történt napirend előtti felszólalás után tárgyalta az előjáróság a tanonczbeszáródások és időelőtti felszabadítások iránt beadott kérelmeket.

Lechner Lajos jegyző jelentette a tudomásulvétel az előjáróság, hogy a testület új alapszabályait a kereskedelemügyi miniszter

jóváhagyta.

Kamara megkeresésére az előjáróság állást foglal a nagypéntek megünneplése iránt s kimondotta, hogy tekintettel a nagypéntek gazdaságos ünneplésére, kéri e napra is a vasárnap munkaszünet és záróra köteendő kiterjesztését.

Kimondotta az előjáróság, hogy a tanonczkóla július 18-tól 25-ig tartandó kerületi rajzkiváltás megnyitására résztvevő, s az összes iparcekat felhívja a látogatásra.

Elhatározta az előjáróság, ahogy a fényüzési adóval megterhelte olyan iparcikkeket, amelyeket a kisiparosok állítanak elő, s amelyek kevésbé revezhetők luxus cikkeknek: ezen adó elengedése iránt felterjesztést intéz.

Több kisebb ügy letérgyalása után az ülés este 8 óra után ért véget.

Féktelen agitáció folyt a biharkeresztési választás előtt

A parlamentet akarja összehívni a póruljárt Szilágyi Lajos

Budapest, július 13. Ma délelőtt Mayer János földmivelésiügyi miniszternél Szabó Sándor, Meskó Zoltán és még több képviselő jelent meg és referált a biharkeresztési képviselőválasztás lefolyásáról. A képviselők elmondották a miniszternek, milyen

féktelen agitáció folyt a választás megelőzően

és hogy Szilágyiék a demagógia és izgatás legeszelő határáig elmentek. Ez tette azután szükségessé, hogy az elnök a választás napján erélyesen lépjen fel a választók befolyá-

solásával szemben. Hír szerint Szilágyiék a választással kapcsolatban sérelmet akarnak bejelenteni és

állítólagos erőszakosságokkal akarják palástolni a kudarcot,

mely őket éppen abban a helyzetben érte, ahol annyira otthon érezték magukat.

A választás miatt Szilágyi Lajos aláírásokat akart gyűjteni a nemzetgyűlés összehívására, az ellenzéki pártok azonban egyáltalán nem ajánlják magukat Szilágyi felfogásával s így nem valószínű, hogy ez irányú törekvései sikerrel járnának.

Katasztrófális károk a magyar szőlőtermésben

Budapest, július 13. A peronoszpóra óriási károkat okozott az ország egész szőlőtermésében. Tokaj-

hegyalján a termés csaknem egészen elpusztult. Közepesen aluli lesz az idén az egész szőlőtermés.

Óriási árvizkatasztrófa fenyegeti Szerbiát

Belgrád, július 13. Zágrábról jelentik: Az esőzés 3 nap óta csaknem szüntelenül tart. Hétfőre virradó éjjel pedig felhőszakadás zúdult a városra. Az utcák patakokká változtak.

A kár 100 ezer dinár.

A Száva ugrásszerűen ma 2 méterre emelkedett. A Dráva pedig 250 cm. magas. Obrnicznán a folyó kiáradt, 300 házat rombadöntött és elsodorta a vasúti hidat is, amelyen az összehajlás előtt csak 10 perccel haladt át a zágrábi személyvonat. Kralovicában a sok esőzés miatt a Kulpa folyó kiáradt és elöntötte a város egy részét. Sok ház összeomlott. Délszerbiában is allandó az

esőzés. Isztipben az Ovinia patak áradt ki s a várost elöntötte. A Vardar szintén áradt.

A termőföldeket pusztítás fenyegeti.

Az árvíz ügyében tartott minisztertanácsoson Pucev földmivelésiügyi miniszter kijelentette, hogy a veszedelem rendkívül nagy és néhány centiméternyi további áradás még oddeg meg nem éri katasztrófával fenyegeti az országot.

Az áradás miatt eddig kb. 120 hektár került víz alá. A legtöbbet szenvedett vidék a baranyai háromszög. Száznál több ház omlott össze és a lakosok kb. 100 millió dinárt szenvedtek.

Semmi nyoma a nyirbátori nagyszabású postalopás tettesének

Pethő Sándor postamestert szabálytalan pénzkezelés miatt felfüggesztették állásától

(A Hajdúföld tudósítójától.) Részletesen beszámolt a Hajdúföld arról a nagyarányú postalopásról, amelyet még eddig ismeretlen tettesek követtek el Nyirbátorban, ahol is a postahivatal Wertheim-szekeréyéből négyszáz millió koronát titokzatos módon elloptak.

Pethő Sándor azonnal bejelentette az esetet a dobreceni postaigazgatóság vezetőjének, Rakóczy Mihály postaigazgatónak s az ő kérésére

két budapesti detektívet küldött ki a belügyminiszter,

a postaigazgatóság pedig a maga részéről Erdey tanácsos és Kovács postatitkár küldte ki Nyirbátorba, akik le is folytatták a nyomozást és annak eredményét jelentették a postaigazgatóságnak.

A nyomozás eddigi adatai szerint a tényállás a következő: Pethő Sándor nyirbátori postamester

a hivatalba befolyt fizetéseket nem lovábbította szabályszerűen,

hanem az elsejeli kifizetésekhez gyűjtötte. Így körülbelül 600 millió korona gyűlt össze s ebből 500 darab egymillió bankjegyet kötegekbe szedett s elhelyezte a Wertheim-szekeréyben, míg a fennmaradó 200 milliót rendezetlenül tették a szek-

rénybe. Az előbbi 400 millió tűnt el a napokban titokzatos módon.

A nyomozás megállapította, hogy a Wertheim-szekerény zárján semmi nyoma nem látszik annak, hogy betörés történt volna. A szekrény minden valószínűség szerint

nyitva maradt

s valaki beleyült és kiemelte onnan a 400 millió koronát.

Pethő Sándor postamester és Mátyás Erzsébet, aki a beteg kiadónót helyettesítette, elfogadhatatlan tudták igazolni ártatlanságukat. A nyomozás olyan irányban is kiterjedt, hogy vajjon nem azok közül a munkások közül követte-e el valaki a nagyszabású lopást, akik akkoriban a postahivatal épületén dolgoztak. A munkásokat kihallgatták ugyan, de eredménytelenül, mert

rájuk bizonyítani semmi bűncselekményt nem lehetett.

A nyomozás a legerélyesebben folyik s a rendőrség reméli, hogy csakhamar sikerülni is fog nyomára akadni a 400 millió vakmerő tolvajának.

Pethő Sándor postamestert állásától felfüggesztették

a szabálytalan pénzkezelés miatt s a vizsgálatot a postaigazgatóság megindította ellene.

A sakkverseny mai állása

Budapest, július 13. A nemzetközi sakkversenyen ma a függő játszmákat csak részben bonyolították le. Több függő játszma holnapra marad. Az utolsó forduló csütörtökön játszák. A Grünfeld-Steiner játszma döntetlen lett, épügy a Havasy-Mattison játszma is. Colle nyert Prokes ellen,

Nagy nyeresre vitte a játszmát Reil ellen,

Snovno-Borovszky nyert Seiner ellen. A vegyes versenyben Walter nyert Varga ellen, miáltal 11 pont-hoz jutott. Sarközynek 10 pontja volt. Mivel Walter már mesteri oklevelet kapott Csehországban, ennélfogva második helyen kaphat magyar mesteri címet, mivel még csak az utolsó forduló van hátra, ezt a címet Sarközy kapja meg.

Ötezer cserkész van már a megyeri táborban

Budapest, július 13. A megyeri nagytáborban most már 5 ezer cserkészlakója van, akik körülbelül 400 sátorban laknak. Július 14-én esteig ez a létszám

8 ezerre emelkedik, 700—800 sátorral.

A sátor-sorokat utcák kötik egymással össze, Szent István király-ut. IV. Béla király-ut, Csaba királyfi-utca és más történelmi vonatkozású neveket látunk. Lázás építkezés folyik mindenütt. A műszaki munka: telefon, villany, vízvezeték stb. már teljesen befejezés előtt áll. A legmagasabb dombon a hatalmas központi szálló leng, közelében a főcserkészek pompás lakosátára.

Egész nap sütkérezik, indán módra sűrű-forog a sok ezer cserkész és készülődik a

14-én kezdődő versenyekre.

A tábor vezetősége már eddig igen sok versenydíjmegajánlásról kapott jelentést, köztük a napilapok is felajánlották versenydíjait. — 14-től kezdve minden este félhat és 9 óra között a tábor szabadterén álló színpadon

előadások zajlanak le,

ahol a látogató közönség névös előadásokat nézhet meg. A közönség kiszállását a tábor vezetősége sűrű omnibuszjáratokkal, a MEFTER pedig hajójáratokkal tette lehetővé.

Az ünnepélyes megnyitás 15-én délelőtt 9 órakor lesz a főcserkész jelenlétében. Este az első ünnepélyes tábori üz lesz látható. 16-án délután 4 órakor cserkészkiállítás nyílik meg. 17-én délután a Vörmezőn a Kormányzó jelenlétében díszfelvonulás és szemle lesz. Szerdán este a bécsi hajóval nagyszámú cserkészvendég érkezik, akiknek ünnepélyes fogadása az Övös-téri hajóállomáson megy végbe. A közönség érdeklődése olyan nagymértékben nyilvánul meg, hogy hír szerint a rendes MEFTER-hajójáratokat

szaporítani fogják

külön járatok bekapcsolásával. A táborban levő vendéglő, cukrászda, bazárok stb. a tábor látogatóinak minden igényét kielégítik.

Hiszek egy Istenben, hiszek egy hazában
Hiszek egy isteni örök igazságban,
Hiszek Magyarország feltámadásában.
Amen.

FŐISKOLA

Beiratkozás a Tisza István Tudományegyetemre. A debreceni m. kir. Tisza István Tudományegyetem mind a négy (ref. hittudományi, jog- és államtudományi, orvosi és bölcsészeti-, nyelv- és történettudományi) karán a rendes beiratkozások szeptember 1-től 12-ig tartanak. Utólagos beiratkozásra engedélyt október hó 6-ig az illetékes kari dékán, október hó 14-ig az egyetem Rectora adhat. Utólagos beiratkozásnak azonban a megállapított létszám keretén belül csak azokra névve van helye, akik valamely más főiskolán azért nem voltak felvehetőek, mert ott a létszám betelt. Ezt a körülményt azonban az illető főiskolához beadott s a létszám betelése miatt föl nem vételt igazoló dékáni záradékkal ellátott eredeti kérvény, vagy az illetékes kari dékán bizonyítványának becsatolásával biztosnak igazolni. A tudományegyetemre a fennálló törvények és rendeletek értelmében csak oly egyének iratkozhatnak be, kik *nemzetihűség* és *erkölcsi tekintetben feltétlenül megbízhatók*. Beiratkozásért tehát mindenkinek folyamodnia kell. A beiratkozási engedélyt kérő folyamodványt annak a karnak a dékánjához kell benyújtani, amely karban a folyamodó beiratkozni kíván. A beiratkozási engedélyt kérő folyamodványokat 1926. év augusztus hó 1 és 31-ike között kell benyújtani. A nemzetihűség szempontjából és erkölcsi tekintetben való feltétlenül megbízhatóságnak elbírálása céljából minden első ízben folyamodónak a következő okmányokat kell folyamodványához csatolnia: 1. Születési anyakönyvi kivonatot. 2. Középiskolai érettségi bizonyítványt. 3. Erkölcsi bizonyítványt. 4. Közhatalossági bizonyítványt a szülők foglalkozásáról, vagyoni helyzetéről s arról, mióta laknak jelenlegi lakóhelyükön, azelőtt hol laktak és mivel foglalkoztak. 5. Annak a középiskolának, amelyen a VIII. osztályt végezte, igazgatója által kiállított bizonyítványt eddigi magatartásáról és arról, alkalmas-e főiskolára való felvételre? A nemzeti hadsereg lényeges állományu tisztjei a m. kir. honvédelmi miniszter írásbeli engedélyével kérhetek beiratkozási engedélyt. A beiratkozási engedély ugyanannak az egyetemnek ugyan azon karán a hallgatók egész tanulmányi idejére érvényes. Két félévi megszakítás után azonban — kivéve a katonai szolgálatra történt behívást — az engedély megszüntnek tekintendő. A jog- és államtudományi karon előadott államszámveteltanra a kellő igazolás és az alaki előképzettség fennforgása mellett, rendkívüli hallgatókúlváló felvétel tekintetében korlátozás ez idő szerint nem áll fent.

Főlvétele a Debreceni Egyetem Tisza István Internátusába. A Debreceni Egyetem Tisza István Internátusába 1926/27. tanév I. ső felében való felvételért szóló lecke-könyv (ill. az egyetemre először iratkozónknál az érettségi bizonyítvány) hiteles másolattal és a szülők vagyoni viszonyait feltüntető hatósági bizonyítvánnyal főlíserelt pályázati kérvények, a felügyelőbizottsághoz, 1926. szeptember hó 5-ig nyújthatók be a Debreceni Egyetem Quaesitori hivatalánál (ref. kollegium). Lakás, fűtés, világítás, reggeli, ebéd-vacsora ellátásért 450.000 korona, a féléves helyre főlvételt nyertek havi 225.000 koronát fizetnek. Ágyneműt és takarót mindenki köteles magával hozni.

Az internátus szeptember 10-én kezd meg működését. Dr. Láng Nándor s. k. egyetemi ny. r. tanár, mint a Mensa Academica és Tisza István Internátus fel.-biz. elnöke.

A Debreceni Egyetemi Diákasztal Mensa Academica-nál az 1926/27. tanév I. ső felében, szeptember 16-tól, 50 féléves (havi 150.000 K) ebéd-vacsora hely kerül betöltésére. E helyek elnyerésére szóló bélyegtelen folyamodványok, a Mensa Academica felügyelőbizottsághoz címeve, 1926. szeptember 10-ig, az egyetemi quaesitori hivatalban adandók be. Mellékelendő: 1. (Lecke-könyv (ill. az egyetemre először irat-

kozónál az érettségi bizonyítvány) hiteles másolata. 2. A szülők társadalmi állásáról, vagyoni állapotát és családjuk nagyságát részletesen feltüntető, egy éven belül kiállított hatósági bizonyítvány. 3. Törzslap, amelyet minden pályázó lelkiismeretesen kitölteni köteles. Törzslapot a quaesitori hivatal minden pályázónak díjtalanul ad. Kedvezményt nem nyert hallgató, havi ebéd-vacsora jegyért 300 000 koronát fizet. A napi ebéd-vacsora jegy ára 12.000 kor. A Mensa szeptember 20-án kezd meg üzemét. Dr. Láng Nándor s. k. egyetemi ny. r. tanár, mint a Mensa Academica fel.-biz. elnöke.

Hajduvármegyében száz ember közül tizenkilenc hal meg tüdővészben

Tiszt főorvosi jelentés a vármegye közegészségügyi helyzetéről

(A Hajduföld tudósítójától.) Hajduvármegye közegészségügyi bizottságának legutóbbi ülésén

dr. Gőrgyey Márton

vármegyei tiszt főorvos előterjesztette közegészségügyi jelentését, a melyben Hajduvármegye múlt hónap egészségügyi viszonyairól számolt be.

A jelentés — sajnos — részben szomorú adatokat tartalmaz. A tüdővész ugyanis óriási pusztításokat okoz a vármegye területén ugyanyira, hogy

száz ember közül tizenkilenc hal meg tüdővészben.

Mindennek a lehetetlenül rossz lakásvizonyok, a hiányos táplálkozás és egyáltalában a rossz gazdasági helyzet az okozója.

Másrészt öröndetes jelenség, hogy a kanyaró a vármegye területén továbbra is szüntelen van. Most már alig egy-két újabb megbetegedés történik. A múlt hónapban feltűnően elszaporodtak a

légzőszervi megbetegedések, de mind igen enyhe lefolyású volt s most már csaknem teljesen megszűnt.

A közegészségügyi bizottság tudomásul vette a tiszt főorvos jelentését.

Korlátolt elméjű zsidót köröz a rendőrség

(A Hajduföld tudósítójától.) Róthen Mihály nagybecskereki születésű zsidó iparos a múlt év folyamán Torinóba telepedett le, de mint alkalmatlan idegent, csakhamar felszólították, hogy azonnal szivesen vonnák, ha mellőzné személyével Olaszországot. A napokban a torinói követségtől egy feljelentés érkezett, hogy Róthen a követség épületében

a magyar államra sértő nyilatkozatot tett

és emiatt hivatalból eljárás is indult ellene, de időközben megszökött.

Annál gyalázosabb Róthen magatartása, mert az ottani követséget azért kereste föl, hogy az elősegítse

a hazautazását, amit a legnagyobb készséggel meg is tettek neki, mert a követség támogatásával *ingyenesen küldték haza.*

Róthen, amikor az utazást kijárta, a követségnél tette a sértő kijelentést egy ottani vezető tisztviselő előtt. Mint utólag kiderült, Róthen ellen az olasz bíróság is vádat emelt, mert az *olasz állam ellen is használt sértő kitételeket*, de a büntetés elől idejekorán megszökött.

Az olasz követség értesítése szerint *Róthen korlátolt ember benyomását kelti.* Elrendelték országos körözését s így a debreceni rendőrség is értesítést kapott.

Letartóztattak egy piromániás földművest, aki felgyújtotta a buzakereszteket

Miközben a lángokban gyönyörködött, a csendőrök rajtaütöttek és elfogták

(A Hajduföld tudósítójától.) Különös gyújtogatás történt nemrégiben Szerep községben. K. Nagy Lajos szerepi földműves július 5-én alkonyat tájban kiment a falu határára és egy darabig cáltalanul bolyongott a mezőn, ahol már hosszú sorokban heverték a buzakereszték.

Mintegy félóra bolyongás után K. Nagy Lajos kutatva nézett körül és kímélte, hogy nem tartózkodik-e valaki a közelben. *Nem látott senkit.* Ekkor az egyik buzakereszthez ment, a zsebéből gyújtó vett elő és meggyújtotta a buzát,

majd még 4 kereszttel tett ugyan így, s amikor már azok hatalmas lánggal égtek s a szalmából sűrű fekete füstgomolyok csavarodtak a magasba, K. Nagy Lajos *letelepedett egy idővelabbi buzakereszt mellé és onnan*

gyönyörködött a felcsapódó lángtengerben és a füstfellegekben.

A hatalmas tüzet a faluból senki sem vette észre s az öt buzakereszt már-már teljesen leégett, amikor a felcsapódó lángnyelvekre figyelmes lett a csendőrőrzár, amely akkor éppen a közelben cirkált. K. Nagy Lajos nem vette észre a gyorsan közeledő csendőröket és gyanútlanul, mosolygó arccal, fénylő szemekkel gyönyörködött a magaokozta tűz pusztításaiban s már éppen hozzá akart látni, hogy egy újabb buzakeresztet gyújtson fel, amikor a csendőrök odaértek és

a lángokban gyönyörködő földművest ártalmatlanná tették.

K. Nagy Lajost azonnal beszállították a debreceni ügyészség fogházába. Itt dr. Preinészberger Jenő

táblabíró, a központi vizsgálóbírósg vezetője kedden délelben hallgatta ki K. Nagy Lajost, aki *törvényszerű beismerő vallomást* tett.

Emondotta többek között, hogy a mezőn való bolyongás közben nem tudott ellentállani annak a vágyának, hogy föl ne gyujtsa a buzakereszteket, mert *gyönyörködni akart a lángokban. Saját passziójára gyújtogatott.*

Dr. Preinészberger vizsgálóbíró a piromániában szenvedő földművest a kihallgatás után

gyújtogatás büntelése miatt előzetes letartóztatásba helyezte

és elrendelte K. Nagy Lajos *elmeállapotának a törvényszéki orvosszakértő által való megvizsgálását*, mely hivatva lesz megállapítani, hogy a gyújtogató valóban piromániában szenved-e, vagy bosszúból gyújtotta fel valamelyik falujabell haragosd-nak buzakereszteit.

Fáradt az ének

Fáradt az ének,
Zivatar veri a lombokat szerte.
Süvit a szél. Mintha rojt' keseregne
Mélán a lélek.

Csöbög a sár.
Végtelen felleg zokog az égen,
Nem mosolyog már talán senke kéken:
Hol van a nyár?

Fáradt az ének.
Néma az erdő, senki se hallja.
Oda a vigsg, oda a dalja:
Zokog az élet...

Valahol arra
Mégmozdul egy hegy, nyílik a kék ég.
Szivárvány játszik: ez a reménység...
Szívem akarja.

HANGEL LASZLÓ.

ATROCITÁSOK

— *Akik a villanyos kalauzokkal vannak megakadva.* A judeo-liberális sajtó, melynek sem faji, sem érzelmi közössége nincsen a magyar dolgozó munkássággal, utóbbi időben a villanyos kalauzokra és vezetőkre acsarkodik. A szociáldemokraták félhivatalos organuma, a *Debreceni Független Ujság* azon bosszantódik, hogy a vezetők tulcsokat csengetnek. Különösen a Csapó-utcai villanyosokra haragszik, ahol a tekervényes utvonalon keringelő kocsi csengetésében valóságos csendháborítást vél felfedezni. (Talán bizony arrafelé lakik valamelyik szenzibilis szoc. dem. pártvezér?!) S miközben imigyen ádázodik, addig közéletünk rettenetesen ostora azsal vádolja meg szegény kalauzainkat, hogy menés közben esznek... Most aztán igazán nem tudjuk, mi jobb, ha csengetnek és nem esznek, vagy ha esznek és nem csengetnek? Ugy hisszük, az lesz a leghelyesebb, ha derék liberálisaink nyugton hagyják a debreceni villanyosvasút *kötelességteljesítő, szolgálatrakész és minden tekintetben kifogástalanul viselkedő alkalmazottait* és kikapcsolják magukat az elektromosság áramköréből, tekintve, hogy ugyse tudnának jó vezetőkké válni...

Forgács urifodrász

Arany János-utca 3.

Ha venni, vagy eladni akar, ha állást keres, a HAJDUFOLD hír-detéseinek biztos az eredmény.

HIREK

1926 július 14. (Szerda)

Prot.: Eörs. Kath.: Bonav. pk.
A Meteorológiai Intézet jelentése

Hazánkban az időjárás mérsékeltlen meleg, helyi zivatarok többfelé voltak. Nagyobb zivataros esőket jelentettek Komlósd 46, Turkeve 45, Kecskemét 29, Szolnok 20 mm.
Időprognózis: Tulnyomán száraz, melegebb idő, sörványosan helyi zivatarokkal.

Közművelődési könyvtár nyitva délelőtti 10-1-ig, délután 4-7-ig.
Városi museum 9-12-ig, 2-4-ig.
Gyógyszertárak közül éjjeli szolgálatot tartanak: Kossuth (Piac-u. 30.), Nap (Piac-utca 3.), Isteni gondviselés (Petőfi-tér és Teleki-u. sarok), II. Rákóczy Ferenc (Külső-vásártér 1.), Csillag (Árpád-tér 1.) Mátyás Király (Nyilas-telce).

Aberle Rajmund beosztása.
Megírta annakidején a *Hajdúföld*, hogy a minisztertanács Aberle Rajmundot, Debrecen város világitási vállalatának kiváló főmérnökét visszahelyezte állásába. Ezzel kapcsolatosan most illetékes helyen úgy értesülünk, hogy a nagytudású főtisztviselő *Rimanóczy Béla* világitási vállalati igazgató helyettese lesz a szakkérdésekben.

Lóháton járja az országot a belügyminiszter. *Békésgyuláról* jelentik: Tegnap a délelőtti órákban lóháton Gyulára érkezett *Rakovszky Iván* belügyminiszter. Ebédre gróf *Almássy* kastélyában láták vendégl. ahonnan délután 3 órákor autón tovább utazott.

Hősök emlékműve Sarkadon. *Sarkadról* jelentik: Sarkad község a háboruban elesett hősök emlékére bronzszobrot állított fel a református templom előtti téren. A szobor, mely *Kallós Ede* szobrászművész alkotása, magyar huszárt ábrázol. A szobrot augusztus vége felé leplezik le. A leleplezési ünnepélyre terv szerint meghívják a *Kormányszólt* és *József királyi herceget* is.

A katonazenekar ma este 8 órákor a Nagyerdőn hangversenyez.

A holt Körös áldozata. *Békésszentandráson* közelében a holt *Körösben Csépai András* gazdálkodó lovakat uszatott. A ló hátáról a vízbe esett és eltűnt. A segítségére sietők már csak holttestét találták meg. *Csirá Vince* 8 éves tanuló társaival a holt *Körösben* fürdött, fürdés közben elmerült és csak holttestét tudták kihuzni a vízből.

Szalmaözegeknek ugy szép a nyár, ha vacsorálni a Rózsabokorba jár. Minden szombat és vasárnap reggel 5-ig nyitva van.

Sulyos szerencsétlenség a Máv. műhelytelepen. *Papp Elek* 34 éves szertári munkás kedden a Máv. műhelytelepen negyedmagával géprészek kivonásánál segédkezett. Mikor az egyik vagonból mozdonytűcsőfalat raktak ki a pályakocsira, megcsuszott az emelővas és teljes súlyával a szerencsétlen *Papp Elek* ballába fejtére esett és azt teljesen összeroncolt. Kiszállították a sebészeti klinikára, ahol a leggondosabb ápolás alá vették.

Tanításra eltagad gimnáziumba és egyéb iskolákba járó fiú és leánytanulókat, valamint magántanulókat *Kocsis István* tanár, Homokkert, Bujdosó-utca 13. sz. Szerényebb helyzetű családoknak mérsékelt díjak!

Szalmaözegeknek ugy szép a nyár, ha vacsorálni a Rózsabokorba jár. Minden szombat és vasárnap reggel 5-ig nyitva van.

Gépszájbörök méret szerint kivágyva is kapható *Kusza Mihály* borkereskedésében, *Kossuth u. 25.*

Kétszázszemélyes internátust alapítanak a magyarországi katolikus legényegyletek

A debreceni Katolikus Legényegylet nagyszabású programot dolgozott ki

(A *Hajdúföld tudósítójától*.) A debreceni Katolikus Legényegylet, mely rövid fennállása óta Debrecen egyik legeredményesebben működő társadalmi egyesületévé küzdött fel magát, a közeljövőben egy országos ipari kiállításon szándékozik résztvenni. Az egyesület vezetősége élén *Fejér Imre* római katolikus káplánnal,

hatalmas programot dolgozott ki,

melynek gazdag összeállítását az intézmény nagy kulturális erejéről tesz bizonyosságot. Az iparkiallitáson kívül résztvesz az egyesület 30 taggal egy sportversenyen, majd küldöttségileg képviselteti magát a katolikus legényegyletek fennállá-

sának 70 ik évfordulóján, mely egy 200 személyes internátus

alapköltségével lesz egybekötve. Ezen az ünnepségen a debreceni csoport az amerikai katolikusoktól kapott gyönyörű selyemszálajával fog megjelenni.

A zászlófeltesztelés szeptemberben zajlik le

országos jelentőségű keretek között. Az egyesület kulturális programjába vette ismeretterjesztő és szini-előadások rendezését és több jótékony célú akció megindítását is, tehát olyan nagyszabású tervezetet állított össze, mely szinte példátlanul áll a gyermekkorukat élő, újonnan alakult egyesületek történetében.

Vakmerő módon fosztottak ki egy József kir. herceg-utcai kocsmát

(A *Hajdúföld tudósítójától*.) Vakmerő betörés történt hétfőről kedde virradó éjszaka a József kir. herceg-utca 70. szám alatt, ahol *Guttman Jakab*nak van a vendéglője. Még eddig ismeretlen tettes éjnek idején titokban átmászott a nem magas kerítésen az udvarra, amelyre a vendéglő hátsó ajtaja nyílik. A betörő itt egyszerűen

leleszlette az ajtóról a közönséges zárat

és így kényelmesen behatolt a kocsmá sőtésébe, ahol aztán — miután jókorákat húzott a polcokon levő boros-, konyakos- és likőrösvégekből — magához vett néhány tele üveget, amit kint talált s olyannyira biztonságban érezte magát, hogy munkája közben, amint az üres üvegekből megállapították, három üveg sört is megivott.

A betörő a polcokon talált üvegeken kívül, amit még magához tudott venni, mindent elemelt. Volt

ezek között több ruhanemű, körülbelül 6-700 ezer korona értékben, továbbá 200 ezer korona készpénz, amit az egyik fiókban talált. Miután mindezt szépen becsomagolta, nyugodtan eltávozott.

Az éjszakai betörést csak a reggeli órákban,

üzlelnylátáskor vették észre,

amikor is a kocsmá tulajdonosa rémülten látta, hogy több millió korona értékű holmija tűnt el, nem számítva azokat a károkat, amit a betörő munkája közben okozott az üzletben.

Természetesen azonnal feljelentést tett a rendőrségen, ahol a legszigorúbb nyomozást indították meg a betörő kézrekerítésére. A rendőrségnek egyébként az a véleménye, hogy a betörést minden valószínűség szerint a kocsmá valamelyik törzslátogatója követte el

s most ebben az irányban folytatják a nyomozást.

Julius 18-án nyílik meg az iparostanonciskolák rajzkiállítása

(A *Hajdúföld tudósítójától*.) Mint lapunkban már jeleztük, a hajdúmegyei iparostanonciskolák 1925/26. iskolai évi rajzaiból a debreceni iparostanonciskolában nagyértékű

összehasonlító rajzkiállítás készül

a közoktatásügyi miniszterium rendelkezése alapján. A kiállítást a debreceni iparostanonciskola vezetője rendezi *Szűcs József* iparostanonciskolai tanár, iparművész közreműködésével. A rendezés befejezéséhez közeledik s a három természet megölt rajzanyagának artisztikus csoportosítása egyes intézetek, osztálytanmenetek és iparágak szerint igen tanulságos és gyönyörködtető látványt szolgáltat nemcsak szakemberek, de az érdeklődő laikusok számára is. Sokan nem gondolják, hogy a nem nagy tekintélynek örvendő „tanácok” tanulmányi és művészi szempontból is ennyire

értékes munkát tudnak produkálni.

A tanonciskolák becsülete is megnövekszik azok előtt, akik ezt a művésziösen elrendezett rajzkiállítást figyelmesen megtekintik, mert mindenki meggyőződhetik, hogy igen intenzív tanítási munkának kell abban az iskolában folyni, ahol egy év alatt egyetlen tantárgyból ennyi és ilyen eredményt érnek el a növendékek.

A kiállítás bíráló bizottsága

Julius 17-én,

szombaton délután tartja meg szakszemléjét a kiállítás anyaga fölött s megállapítja a versenyző iskolák pedagógiai sorrendjét a kiállított anyag elbírálása alapján.

A nagy közönség számára a kir. főigazgatóság a meghívott érdeklőség jelenlétében *július 18-án,*

vasárnap délelőtti 11 órákor

nyitja meg a kiállítást. A megnyitáson az érdeklő iskolák képviselőin kívül megjelenik a városi tanács képviselője, dr. *Vásdary István* főjegyző, h. polgármester, *Ary Lajos* főszámvéve, az iparkamara képviselőjében *Sesztina Jenő* kamarai elnök, az iparistület előljáróságának képviselője, *Varjassy Imre* iparistületi elnök, a kir. Tanfelügyelőség és a testvér intézetek képviselői.

Közérdekű levelek

— Bicikli-amazonok a Nagytemplom körüli versenypályán. Mélyen tisztelt Főszervező Úr! A mai világban sokat beszélnek a társadalom széthuzásáról és akadnak olyan naiv emberek is, akik a magyarság, egységesítéséről ábrándoznak. Én azt hiszem, hogy egy dologban valamennyien megegyezünk s ezt az egységesítő momentumot a motoros és motornélküli kétkerekű járművek iránt érzett közérdeklődésben vélem felfedezni. A motor- és biciklisportnál kevés undorítóbb jelenség veszélyeztetni társas életünk zavartalan folyását, különösen mióta rohamosan szaporodó motorbicikliseink a Péterfia-utcat és a nagytemplomkörüli sportteret gyorsasági versenyekre használják fel. Vasárnap délután tizenkét motorkerékpár száguldozott, irtózatos porfelleggel kavarva fel, teljes menetsebességgel órákon keresztül a város kelles közepén s jómagam is csaknem áldozatul estem eme zajos és rendkívül büdös szagot terjesztő sportnak.

De ez még mind semmi. Van a dolognak egy erkölcsrendészeti oldala is. Ugyanis a biciklizés divatörülete újabbán átragadt női társadalmunkra. A hölgyek nagyrésze olyan botrányosan ül a „nyereg”-ben, hogy az már erkölcsi szempontból meg nem engedhető. Biciklizés közben nemcsak lábszárukat, de combjukat is láttatni engedik, ami minden jóérzésű emberből csak megbotránkozást vált ki. Hétfőn délután például egy fiatal hölgy kerékpározott a Simonyi uton, akinek meztelen térdei kiállítottak.

Tisztelettel kérdem, mire való az erkölcsi rendészet, ha nem az efféle, közbotrányt okozó és szeméremérintő lábmotogatók megakadályozására? Mídon levoalem tartalmát a debreceni m. kir. Államrendőrség főkapitányának szives figyelmébe ajánlom, vagyok Főszervező Úrnak tisztelő híve: egy felháborodott anya, aki serdülő gyermekeivel kénytelen melettkutkákon bujdokolni.

— Szalmaözegeknek ugy szép a nyár, ha vacsorálni a Rózsabokorba jár. Minden szombat és vasárnap reggel 5-ig nyitva van.

— Zsidók egymás között. *Feldmann Jenő* berettyóújfalui terménykereskedő hamis vád miatt feljelentést tett *Klein Dávid* terményes ellen, mert egy buzaköcsönügyletből kifolyólag sikkasztással vádolta meg *Feldmann*-t. A debreceni törvényszék *Serly*-tanácsa még június 25-én megtartotta az első főtárgyalást ebben az ügyben, azonban a bizonyítékok kiegészítése végett négy újabb tanut idézett meg. A tegnap folytatásos főtárgyaláson a tanúk beigazolták a vádat s így a bíróság hatóság előtti rágalmaszás vétségében bűnösnek mondta ki *Weisz Dávid*-ot, jogerős ítélettel 2 millió 200 ezer korona pénzbüntetésre ítélte.

— Fogházra ítelték a „Hajnal-utcai híres legényeket.” Sárretudvariban 1924 novemberében véres verekezés történt. *Nagy Jenő*, *Bodó Károly* és *Orbán Lajos* földművesek a korcsmában összeszólkoztak *Czeglédi Lajossal*, aki azonban nem akart verekedni és kiment. A három legény később az utcán találkozott *Czeglédivel*, akit „*Mi vagyunk a híres Hajnal-utcai fiúk*” kiáltással gyomron szurták. A három késelő legényt kedden a debreceni törvényszéken fogházra ítélte a bíróság. *Nagy* és *Orbán* 2-2, *Bodó* 1 hónapi fogházbüntetést kapott. A felek felebbezték.

Rádió-műsor. Július 14.

Szerda. Budapest: D. e. 9.30 és 12. Hírek közgazdaság. 1: A Meteorológiai Intézet jelentése és vizállás jelentés. 3: Hírek, közgazdaság. 4: A Oszkár bácsi mesedélutánja. 4.45: A Meteorológiai Intézet időjelentése és vizállás jelentés. Utána Szalonzenekar. 5.45: Hárfá, zongora, dalkok, versek. Közreműködnek Mihályffy Béla és Környei Paula, a Nemzeti Színház tagjai és M. Bleier Lilly. Zongorán kísér Polgár Tibor. 1. Kiss József Tűzek. Elmondja Mihályffy Béla. 2. a) Zabel: Legenda, b) Hasselmanns: Spieldosa, Hárfán játsza M. Bleier Lilly. 3. a) Grieg: Csillagzáró. b) Ada Negri: Ó, vigy el engem... c) A Douglas: Az éj kijön a kertből. Elmondja Környei Paula. 4. a) Nádor M. Szép E.: Jégvirág, b) Kuruoz—Kiss J.: Oh, miért oly későn. Elmondja M. Bleier Lilly, zongorán kísér Polgár Tibor. 5. Allan Edgar Poe: Lee Annácska. Elmondja Mihályffy Béla. 6. a) Kisztolányi: Most színes tintákról álmodom. b) H. Baillaie: Esték, c) J. Moréas: Az álomtitnderek. Elmondja Környei Paula. 7. a) Tarnay—Lys Noir: Óz utója, b) Lányi—Pécs: Virágok: Eneklí és hártán kíséri M. Bleier Lilly. 8. Környei Paula: a) Beatrice utja, b) Krisztussal a hegyen, c) Szonett a halálról. Ady: d) A Gare de L'Eeten, e) A szívárvány halála. f) Egy ócska konfliktusban. Elmondja Mihályffy Béla. 9. Erőss Béla: Köszönet. Eneklí M. Bleier Lilly, zongorán kísér Polgár Tibor. 10. Allan Edgar Poe: A hollo. Elmondja Mihályffy Béla. 7: a Margitszigeti Szimfonikus Zenekar hangve senye a Víztoronynál levő tejivócsarnokban. Vezényel Unger Ernő, a Zeneművészeti Főiskola tanára, Goldmark-est. 1. Sába királynője: Bevonulási induló. 2. Hegedűverseny. Allegro. Moderato. Air Moderato. Allegretto. Előadja Roth Miklós hegedűművész. Sába királynője, II. felvonás közzenéje. 4. Sakuntala-nyitány. Szünet — A Studióból Gáth—Gertler Viktor előadóművész költeményekel szaval, Székely Julia zongoraművész közreműködésével. 5. Falusi lakodalmot, Szimfonia. Nászinduló. Menyasszony dala. Szerenád, Kertben. Lakodalmi tánc. 10.15: Vidám est. Közreműködnek: Sarkadi Aladár a Vigszínház tagja, Szentiványi Rálmán, Vidor Ferike és Lenárd Iluska.

Külföld: Bécs (581 és 582) D. u. 4.15 Hangverseny. 6.05: Elbeszélések. 8: Schubert: Die Schöne Müllerin, dalciklus. 9.30 Előadás Gobinesauról, utána könnyű zene. — Hamburg (932) D. u. 4.15: Kamarazene. Operettrészletek. 5: Gyermekszínház. 10: Hangverseny. — Boroszló (418) D. u. 4.30: Hangverseny. 6: Könyvismertetés. 8.25: Zongoraest. 10.30: tánczene. — Lipcse (412) D. u. 4.30: Hangverseny. 7.45: Indulók a régi és új időkben. 8.10: Die Hochzeitsreise, vígjáték, 9.30: Hangverseny, népszerű operák. — Majna-Frankfurt (470) D. u. 3.30: Ifjúsági óra. 4.30: Hangverseny. 7.10: Schubert est, 9.30: Hangverseny. — München (485) D. u. 4: Gyermekdelután, 7: Vig est. 9: Vonósnyegyes. — Róma (425) D. u. 5: Hírek, tőzsde. 9.10: Részletek Gilbert Szép Zsuzsanna című operettjéből. — London (365) D. u. 7: Előadás. 7.25: Chopin interpretáció. 8: Dalest. 9.30: Előadás. 10.05—11: Varieté.

— Szerencsétlenség villámcsapástól. Zalaegerszegről jelentik: A zalamegyei Boncodföld kőszög határában aratás közben villám csapott Bangó György családjába. A villám Bangó 14 éves fiát leütötte, a család többi tagja eszméletét veszítette.

Feltámad a tiszántuli háziipar

Szövő fonó kiállítás Hajdusámsonban — Viczmándy Gyula nagyértékű kezdeményezése

(A Hajdudölg tudósítójától. Hasznosan gyönyörködött látványosságot rendezett az elmúlt vasárnap Hajdusámsonban Viczmándy Gyula Tamási-pusztai földbirtokos, a közismerten tevékeny magyar nemes ur, amikor dr. Ethez László járási főszolgabíró védősége mellett szövőfonó háziipari kiállítás keretében mutatta be a falusi és tanyai lakosság kézügyességének szebbnél-szebb tanujeleit.

Istenitisztelet után százával tödült a falusi magyarság a tőszégháza felé, melynek udvarán a tüzőtőszertárat erre az alkalomra virágokkal, zöldgalyakkal díszítette fel a kiállítást rendező, munkájáért lelkesedő hölgyesereg. A falusi magyar nehezen mosdul meg, de most seregestől jött látni és tanulni.

Viczmándy Gyula a kiállítás megnyitása előtt rövid beszédben vázolta a kiállítás célját, a háziipar felkarolását.

Viczmándy Gyula megnyitó beszéde

„Néhány éve, — ugymond — hogy sorsom és a magyar faj szeretete a felvidéki tót földről a vidékre hozott. Jöttem és hoztam magammal egy kis szeredást is, telve tapasztalatokkal, amiket a tót földön szereztem. Kibontom ezt a szeredást és megmutatom nektek, magyar testvéreim, hogy az a tótlakta felföld hogyan küzd le a természet mostohaságát és miért él könnyebben, mint a csak földmunkában robotoló magyar? Azért, mert ott

a nő kevesebb erővel talán többet keres, mint a férfi;

azért, mert ott a győnge asszonyi kéz aranyat varázsol elő a semmiből akkor, amidőn a téli hónapokban, vagy a nyár szabad idején játszi könnyedséggel fonja, szövögeti nemcsak családja ruhaszükségletét, de juttat a piacra is bőven. Kérdem, hogy mi magyarok nem tudánk ezt megcsinálni? A mi asszonyaink ügyesebbek, izléseik finomabb és mily szép volna, hogy akkor, midőn a férfi nehéz munkát végez családjáért, addig a feleség orsóval, fonóval a szövőszék mellett segítsen az élet terheit megosztani.

1300 méter vászon...

— Én már három év óta termelem a kendert — mondja tovább — és aranyat vetettem.

Az én gazdaságomban néhány cse-

lédasszonyom egy télen ezerháromszáz méter vásznot szőtt. Itt van ez a kis csöppség. — reámutatva egy 10—11 éves csöppségre, — egymaga 120 métert; ott az a menyecske szárat és helyet adnak majdan száz másoknak. Szomszédom, Szád Gyuláné nagyságos asszony, az aradványi intéző magyaros szívű felesége saját maga vezette gazdaságukban a cselédség szövő fonó munkáját és a télen

Kétezer-négyszáz méter vásznot szöttek

és azonfelül sok szép dolgot, melyekből néhány gyönyörű darab itt is látható. *Ültes elek tehát lent, kendert és gyertek el hozzám, én megmutatom, mit és hogyan kell csinálni és meglátjátok, munkátok nagy keayeret fog adni.*

A kiállítás

Ezrel megnyitá a kiállítás. Elsősorban láttuk ott a még nyers és a már szárított kendert, láttuk a kendert feldolgozását tilolon, fonását rokkán, szövését szövőgépen, aztán láttuk a szebbnél-szebb vásznak, ingek, törülközők, ágyhuzatok, asztalterítők, futók, ablakfüggönyök gazdag halmazát izléssel összerakva. Ott sorakozik az egyszerű cselédeleány fodros ingvalla mellett öv. Bayné, Papp Gáborné (Szakoly) urasszonyoknak ügyes kezeinek munkái. Feltűnést keltettek Szád Gyuláné és leánykaja remekbekerésűlt darabjai. A debreceni MANSZ is szerepelt egy gyönyörű, egész sarokot betöltő kollekcióval. Szépén volt képviselve Nyiradony régi népviseletének bemutatásával; kitétek magukért a tamásipusztai és aradványi menyecskek. Hajdusámsonból dr. Hetey Gusztávné az esztavata hasznosságát dicsérte ügyes kezének gyönyörű munkájával. Igen szép munkákkal szerepeltek Kiss Jánosné, Gődény Ferencné, Pásztor Sándorné, Ludmány Sándorné és Lajosné stb.

A kiállítás rendkívül gazdag, élvezetes és tanulságos volt, az egész fölött átvilágított Viczmándy Gyula szerető szívének és nagy szakértelmének finomult izlése. Hála és dicséret mindazoknak, akik ezt a szép kiállítást megrendezték, de legfőképpen Viczmándy Gyulának, Szád Józsefnek, Szád Gyulánának, dr. Hetey Gusztávnának és sok-sok névtelen kis leánynak. *Egy-egy erős téglát hordtak ők a haza épülő falához!*

SZÍNHÁZ

Villogások a debreceni színházban. Mint az *Egri Napugságból* olvassuk, a jövő évben a debreceni színházban nem lesznek lényeges változások. Primadonnaként Kolbay Ildikót és Timár Ilát szerződötteti a színház, Károlyi István pedig mint bonvivánt jön a pécsi társulattól. A múlt évi tagok közül a hirasás szerint Szömörkényi Franciska, Szilágyi Marcsa, Szegő Lily és Bárony Aladár válnak meg a színháztól. Nagyjából tehát marad minden a régiiben.

Mozgószínházak közleményei: Szerda, Csütörtök — Július 14, 15

Urania Csak felnőtteknek, 16 éven aluliak kizárva! Két sláger egy előadásban: I. „Főhadnagy ur a feleségem”. Vigjáték 8 felvonásban. A főszerepben Harry Liedtke. Az egész mese belefér az ember félmarkába, de ezt aztán úgy megcsiklandoztatja, hogy az egész lelke nevet bele. II. „Sing Sing fegyház rabja”. Dráma 6 felvonásban. A főszerepben Lon Chaney. Ki ne ismerne ennek — talán a legjobb — jellemzőségeket alakításait, aki ebben a darabban természetesen megjelenésével nyújt ismét egy művészi alakítást. Az előadások a film hosszúra való tekintettel pontosan kezdődnek.

Vigszínház Csak felnőtteknek, 16 éven aluliak kizárva! Két sláger egy előadásban: I. „Örök tűz — örök harc”. Rex Ingram mester rendezése. A főszerepben Alice Terry. Egy szegény, de becsületes fiú küzdelme egy gazdag leányért, akinek apja e lenyegesen indulattal veszi a fiú közeledését leányához, Rex Ingram mesteri rendezése és Alice Terry művészi játéka. II. „Grandguignol”. A vörös éjszaka. Fantázia 6 felvonásban. Ez a film a francia filmgyártás remeke, amely élénk tárja, hogy viharos, sötét éjszaka, a legtermészetesebb és legartatlanabb dolgok is milyen vésszes színben tűnhet fel az ember előtt, míg a melegítő, fényt terjesztő napsugarak hatása alatt ezek a rémlátások hogyan tűnnek azonnal el. Ez a téma igen ügyesen van beleszőve egy nászutas pár egyetlen egy éjszakájába.

Jönnek! Péntektől Tom Mix-szel: „A mexikói párbaj” és Harry Piel-lel „A halálhid”.

Meteor-mozgóban Csütörtökön „Romola”. Világattrakció! Két és félórás műsorok! Lilián Gish és Dorothy Gish-el a főszerepben, Előadások fél 7 és 9 órákor.

FÉRFIÖLTÖNYÖK

400.000 koronától

minden minőségben nagy választékban kaphatók a

„Hajdusági” férfiruha áruházban
Piac-utca 67. szám alatt, a vármegyeházzal szemben

TESTEDZÉS

Kerületi ifjúsági birkozóverseny. Julius 18-án vasárnap kerül lebonyolításra a DMTE rendezésében a kerületi ifjúsági birkozóverseny a DTE Péterfia-utcai tornacsarnokában, a versenyen a következő egyesületek ifj. birkozói indulnak: Debrecenből: a DTE, DMTE, DVSC, DKASE és DEAC, vidékről: Szolnok, Nyiregyháza, Kisvárd. A verseny iránt, tekintettel a nagyszámú nevezésekre, óriási az érdeklődés.

Vámospércs—Nyirabrány 4:0. Vasárnap 11-én, délután Vámospércs—Nyirabrány válogatott labdarúgó csapatai mérkőztek, mely mérkőzés Vámospércs 4:0 fölényes győzelmével végződött. Góllövők Lóvy 1, Szentivanyi 2, Nagy Istvan 1.

A DEAC atlétikai versenyének keretében kerül eldöntésre a keleti kerület atlétikai bajnoki versenyének elmaradt része. A nevezések szerint igen szép versenyt ígér a kerület bajnoki versenye, mert mint a Kassán és Sátoraljaújhelyen elért eredmények is mutatják, különösen a debreceni atléták nagy formában vannak. A kerületi bajnoki versenyszámokon kívül több nyílt versenyszám is eldöntésre kerül, amelyre a fővárosi atléták is megígérték részvételüket. Az FTC, BBTE, MAFK és MAC atlétáira számít a rendező egyesület, úgy hogy az egyedüli vasárnapi sportesemény iránt már is nagy az érdeklődés sportkörökben.

Ön biztosan vevőnk lesz, ha levelezőlapon kéri új árjegyzékünk fényképezőgépek és cikkekéről

Hatschek és Farkas
Budapest, IV. Károly-körút 26.

Kun József
készműves és műköszőrűs
Debrecen, Széchenyi utca 1.
Solingeni konyha és zsebkések ollók felelősség mellett kaphatók.

Gyárkémények
s magas építmények, villámhárító szerelését, kémény abroncsolást szakszerűen szerel

Lévai Sándor
szerelőmester
Virág-utca 13. szám.

Magyar ember csak magyar lapot olvashat. — Kávéházban borbélynál, újságárusnál követelje a **HAJDUFÖLD**-et!!!

MEGJELENTI
AGYAGFALVI HEGYI ISTVÁN
HATALMAS IRREDENTA VERSKÖTETE
„A VÉRES KARDOT KÖRÜLHORDOZOM“
Kapható a „Hajdúföld“ könyvostályában (Piac-
utca 59. szám alatt) 40000 koronáért
MEGJELENTI
Nyomatott a Magyar Nemzeti Könyv- és Lapkiadóvállalat nyomdájában Debrecen, Ferenc József-ut 59.

A TÖZSDE

A korona Zürichben: 0'0072 25

Zürichi zárlat
Budapest 0.0072 25 Berlin 122.95, New-york 516.46, London 2511.50, Páris 13.07, Milano 17.40, Prága 15.30, Belgrád 9.12, Szófia 3.75, Bukarest 2.30, Varsó 56.— Bécs 78.—, Hollandia 207.37, Brüsszel 10.90

Hivatalos devizafolyamok:
Angol font 347.00—349.084, belga frank 1695—1655, cseh korona 2115—2123, dán korona 18.905 18.965, dinár 1256—1266, dollár 71375—71675, francia frank 1815—1872, hollandi forint 28635—28785, lengyel zloty 7700—8000, leu 316—329, leva 513—519, líra 265—2625, német márka 16.992—17.012, osztrák schilling 10.098—10.183, norvég korona 15.695—15.645 svájci frank 13.828—13.868, svéd korona 19.125—19.195.

Gabonatözsde
A készrúpiacra a kínálat szintén tartózkodó volt. Tavalyi búzát már alig ajánlottak a piacra, ami amellől bizonyít, hogy a készletek már teljesen fogytán vannak. A tavalyi búza ára nem változott s ezzel szemben az új búza áránál kisebb lemorzsolódás volt tapasztalható. Az augusztusi szállításra esedékes új búzát 370.000 koronával jegyezték. A rozs-piacra a külföldi kereslet megcsappanásával párhuzamosan gyébb az irányzat. A rozs métermázsáját 255—257.000 koronával jegyezték.

A liszt- és őrlményipiacra a helyzet változatlan.

A terménycikkek piacán a forgalom csaknem teljesen szünetel, mert áru alig került a piacra. Ezzel kapcsolatosan az irányzat szilárdul. A zab ára ismét emelkedett. A tözsdetanács határozata értelmében a zabnak már kettőre jegyzése van, még pedig az elsőrendű zab, amelynek hivatalos megállapított ára 300—310 ezer korona és a közepes zab, amelynek ára 290—300 ezer korona között ingadozik. Ugyancsak két jegyzése van a takarmányárpa-nak is. A tengeri iránt meglehetősen élénk volt a kereslet, azonban a kínálat csekély. A tengeri métermázsáját 245—247.500 koronával jegyezték budapesti paritásban.

A magpiacra csak a repce iránt mutatkozik énekebb érdeklődés. Kú földi számlára 290 cseh koronával jegyzik a repce métermázsáját.

Műasztalosok Szövetkezete
Budapest, IV. Vigadó-ér 1. sz.
(Bazilika Kristóf-tér 2.)
Teljes lakásberendezés a legegyszerűbb-től a legzsdagabbig elsőrangú kivitelben

1085/1926. v. h. szám.
Árverési hirdetés.
A debreceni kir. járásbírósnak 1926. Pk. 16928. számú végzése folytán 600.000 korona tőke, ennek megítelt kamatai, 298.850 korona eddigi és a még felmerülő költségek behatása végett vitéz dr Szilágyi Dénes ügyvéd által képviselt Debreceni Köztisztviselők Vadászársulata javára 1926. évi július hó 29. napjának délután 10 órakor Debrecenben, Elek 98. sz. tanyán 34.400.000 koronára becsült ingók, u. a. szarvasmarha, 10 stb. birsi árverésen a legelőbbet ígérnek, esetleg becsáron alól is eladottnak.
Debrecen, 1926 július hó 3. napján.
Szilágyi Lajos, bir. végrehajtó.

Poloska van?
— Volt! De
SZÜCSNÉ Baross-u. 1
kiirtotta.

APROHIRDETÉSEK

Lakás

Péterfia-utca részén levő két szép nagy szoba, előszoba és mellékhelyiségekkel álló utcai lakásomat elcserélném hasonlóval. Cim a kiadóban. 620

Egy elég esinos 2 személyes sárga ez udvari hálószoba konyhával, villanyvilágítással kiadó. Miklós-utca 25. 646

Egerben kétszobás lakásomat mellékhelyiségekkel elcserélném debrecenivel. Bővebbet Weinbergernél Piac-utca 61. I. emelet. 649

Kiadó 1 vagy 2 butorozott szoba június 15-re Király-utca 5. Telefon 961 666

2 szoba, konyha a házigazda beleegyezésével átadó Széchenyi-utca 43. sz. a. Értekezni ugyanott öv, Hamarnánál 664

Egy butorozott szoba Péterfia-utca 4. sz. azonnal kiadó. 668

Kiadó szoba, konyha szép butorral kicsi szoba fűsen öktőberig gyermektelenek Kurucs-utca 62 665

Ajánlat

Oleón, szépen plüssöz Farkas Bella utóda Kúlváros-tér 16. Arany János-utcával szemben. 541

Tankönyvet elad, voss becsesről Harmathy könyvkereskedése és antiquáriuma, Fűvészkert-utca 14. 622

Borsóki fotóbörze fényképezőgépet szakszerűen javít. Piac-utca 38. 622

Softör vizsgára szakszerűen, műhelygákorlaltal csak Kiss gépműhely softöriskolája készít elő, díjtalan állásba helyezéssel, Tandij egy és félmillió, Erzsébet-utca 20. 519

Fehérmű himzését, aszurozást oleón vállalok. Teleki utca 96. hátul az udvarban. 513

Festékek, lakkok, firnisz, zománcok, legfinomabb szoba padlólakok legolcsóbban kapható Klein Vilmos, Arany János-utca 10., udvarban. 224

Püspökutcai kiszolgálóknak elmenne, vagy délelőtti tevényt válll megbi-ható fiatal nő. Ajánlatokat a kiadóba kérek „Megbízható” jellegre. 609

Részletkés részletfizetésre is Mándokinál, Arany János-utca 18. 669

Gobelin netz készítését, ámpaerő montirozást vállalok. Hajó-utca 14. 622

Fiatal emberekre mosást elfogadok. Nyil-utca 66. Hátul az udvarban. 628

Perlekt varródn napi 50 ezer koronáért házakhoz ajánlok. Cim a kiadóba kérek leadni. 651

Paplant varni házhoz megyek. Meghívást „Paplan” jellegre a kiadóba kérek, 660

Intelligens, finomlelkű középkorú urinó anyahelyettesnek házzetűdnök, gyengélkedő urnőhöz gondozónak elmenne. Cim a kiadóban. 659

Ballért közelit, inget hóféhéren mos, vasal Wacha, Simonffy 55

Központon italmérés átadó. Cim a kiadóban. 661

Legolcsóbban vállalok tükérrakítást és parket tisztítást. Uffalussi György, Ferenc József ut 56. szám 667

Gimnazistákat értekezéig sikeresen és jutányosan előkészít Papp Gusztáv, Eötvös 48. 670

Kereslet

Ujévi belépésre gazdaságba intőzöl vagy ispani állást keres nagy praxissal rendelkező hivatalos gazda. Cim a kiadóban. 532

Állásnélkűlek rövidesen elhelyezkedhetnek általunk. Ötvenezer korona költség beküldése ellenében esetenként értesítjük a hozzánk beérkezett üresedési helyekről. „Moleor” iroda Budapest, Vilmos császár-ut 60.

Egy jobb fehérmű varródn, aki mindég nagyobb házaknak dolgozott, július és augusztus hónapokra vidéki uri házat keres. Szeptembertől kezdve két középiskolai tanulóleányt teljes gondozásra elvállal. Értekezni Mester-utca 14 647

Szakéstanulónak jórauló fiu felvétetik a Gambriusban. 673

Egy ügyes fint asztalostanulónak felveszek. Teleki utca 45. 669

Arannal belépésre megbízható bejárónő keresetlik. Halmos, Török Bálint-utca 20. Ugyanott egy zongora megvételre kereste ik. 671

Idősebb gimnazisták uraságoknál egy-másfél havi munkafelügyelői állást szívesen vállalnának. D. Kiss, Konyár, 618

Egyedülálló mindenek főzdn azonnali be-lépéssei szolgálatba állhat. Hajó-utca 24. szám 632

Eladás

Magyar Nemzet Története 10 diszkötésben ny állapotban oleón eladó. Csillag-utca 82. 464

Terményes szákok használtak jó állapotban eladó. Cim a kiadóban. 635

Egy finom réz gyermekágy eladó. Szent-anna 31, utcai lakás. 672

12 személyes ezüst eladó. Este 7—8 ig. Cim a kiadóban. 674

Vegyes

40 év óta fennálló esztergályos műhelyemet Miklós-utca 28. szám alá helyeztem. Keserű Sándor. 682

Körm azon illetőt, ki 11-én délelőt nagy mise után ernyőmet tévedésből elvitte, sziveskedjék hozzám vissza juttatni. Csapó-utca 83. 682

Poloska,
svábbogár, patkány, egér
biztosan kiirtható szab. irtószerekkel.
Nagyon oleón kaphatók
STERN festéküzletében
Piac-utca 10. sz. Bihával szemben.

Ezton hozom a n. é. hölgyközönség tudomására, hogy
női kalapszalonomat
folyó évi július hó 1-től a Püspöki palotába helyeztem át. Bejárat Fűvészkert-utca. Tisztelettel Ledó Juliska.

Woerl-féle összes uti könyvek
BAROSS LASZLÓ gazd, akad. tanár: Gazdasági baromfitenyésztés című műve 125 szöveg közötti és 32 színes ábrával, ára 150 ezer korona

J. TURGENYEV: Faust — Első szerelem legújabb 2 elbeszélése kapható
CSÁTHY FERENC
EGYETEMI KÖNYVKERESKEDÉS R.-T.
Debrecen, Ferenc József-ut 8.

A debreceniek találkozó helye
Budapest elsőrendű,
modern családi szállója az
SZÁLLODA

I S T V Á N
K I R Á L Y

SZÁLLODA
VI., PODMANICZKY-UTCA 8. SZ.
Mérsekelt árak, figyelmes kiszolgálás központi fűtés, lift, meleg vizsgálatás, modern és kényelmet nyújtó berendezés. A nyugati pályaudvar közelében

Kiadja a Magyar Nemzeti Könyv- és Lapkiadóvállalat Debrecen, Ferenc József-ut 59.